

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI ZA ROK 2014

Podstawą funkcjonowania gminnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi jest ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r. poz. 1399 z późn. zm.) oraz podjęte przez Radę Gminy Poświętne stosowne uchwały:

- uchwała dotycząca „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Poświętne”;
- uchwała w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- uchwała w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczaną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- uchwała w sprawie górnych stawek ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżnienia zbiorników bezodpływowych;
- uchwała w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty;
- uchwała w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

DEKLARACJE I OPŁATY

Podstawę zobowiązania do ponoszenia na rzecz Gminy opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi deklaracja składana przez właścicieli nieruchomości lub osoby faktycznie nią władające, w której określane są przede wszystkim: sposób gromadzenia odpadów (selektywny bądź zmieszany), liczba osób zamieszkujących nieruchomość oraz stosownie do tych danych – naliczona wysokość opłaty w stosunku miesięcznym i kwartalnym. Każdy właściciel nieruchomości zobowiązany jest do złożenia deklaracji w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na nieruchomości lub powstania na niej odpadów.

W 2014 roku gminnym systemem gospodarki odpadami objętych było 838 gospodarstw domowych oraz 3 085 mieszkańców naszej gminy. Aby ułatwić dokonywanie opłat za odbiór i gospodarowanie odpadami komunalnymi Urząd Gminy Poświętne przygotował dla każdego z zobowiązanych indywidualne druki wpłat z wypełnionymi już wszystkimi niezbędnymi danymi dotyczącymi wpłacającego, odbiorcy jak i zarówno kwoty oraz terminu wpłaty. Druki sporządzane były na okres półrocza celem możliwie maksymalnego uniknięcia sytuacji dokonywania płatności za dany kwartał przed jego rozpoczęciem lub zakończeniem. Ma to swoje umocowanie w istocie opłaty za odpady komunalne, która powinna być dokonywana po skończonym kwartale oraz przepisach Ordynacji podatkowej w przedmiotowym zakresie.

Podnosząc kwestię poziomu ściągłości opłat należy zaznaczyć, iż społeczeństwo nasze wykazuje się dość dużym zrozumieniem niniejszej kwestii, choć też znaczna część ma problemy z terminowymi płatnościami czyli do 20 dnia miesiąca po skończonym kwartale. W wskazanym czasie opłatę uiszcza od 62% do 65 % właściciele nieruchomości. Analizując poszczególne okresy rozliczeniowe, ogólna ściągłość opłat wyniosła:

- za I kwartał 2014 r. – 99,6 %,
- za II kwartał 2014 r. – 99,4 %,
- za III kwartał 2014 r. – 99,5 %,
- za IV kwartał 2014 r. – 98,6 %.

Łącznie z tytułu opłat za odpady komunalne za 2014 rok wpłynęło 157 113 zł.

ODBIÓR I ZAGOSPODAROWANIE ODPADÓW

Do końca 2014 roku obowiązywała zawarta w dniu 26.06.2013 r. umowa na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z Zakładem Usług Komunalnych „HAK” Stanisław Burczyński z Piotrkowa Trybunalskiego. Wykonawca tego zamówienia został wyłoniony w ramach przeprowadzonego postępowania przetargowego w czerwcu 2013 roku.

Na podstawie ustalonego harmonogramu firma HAK odbierała raz w miesiącu zmieszane odpady komunalne oraz poszczególne frakcje odpadów gromadzonych selektywnie czyli tzw. surowce wtórne. Ponadto dwa razy w roku w okresie wiosenny (kwiecień) i jesiennym (październik) organizowana była zbiórka odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, urządzeń zawierających freony oraz zużytych opon.

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości odpadów powstałe po mechaniczno-biologicznym przekształceniu zmieszanych odpadów komunalnych przeznaczone do

składowania muszą zostać przekazane do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (w skrócie RIPOK) wskazanej w uchwale Sejmiku Wojewódzkiego, odpowiedniej dla danego rejonu województwa. Gmina Poświętne znajduje się w III rejonie gospodarki odpadami, w którym aktualnie funkcjonują jedynie dwie regionalne instalacje – w miejscowości Pukinin gm. Rawa Mazowiecka oraz w miejscowości Płoszów gm. Radomsko. W 2014 roku wskazane powyżej odpady pochodzące z terenu naszej gminy przekazane zostały przez firmę HAK do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych znajdującej się w miejscowości Płoszów ul. Jeżynowa 40, gm. Radomsko, natomiast pozostałe frakcje odpadów - zgodnie z hierarchią postępowania – do innych właściwych instalacji odzysku i unieszkodliwiania.

W 2014 roku firmy wywozowe działające na terenie Gminy Poświętne odebrały łącznie 378,1 Mg (tony) odpadów, a w tym:

- odpady komunalne zmieszane (20 01 03) – 233,3 Mg;
- opakowania ze szkła (15 01 07) – 28,2 Mg;
- opakowania z papieru tektury (15 01 01) – 24,0 Mg;
- opakowania z tworzyw sztucznych (15 01 02) – 23,7 Mg;
- opakowania z metali (15 01 04) – 4,3 Mg;
- odpady ulegające biodegradacji (20 02 01) – 2,6 Mg;
- odpady nieulegające biodegradacji (20 02 03) – 9,4 Mg;
- odpady wielkogabarytowe (20 03 07) – 14,4 Mg;
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne (20 01 35, 20 01 36) – 0,6 Mg;
- inne odpady zbierane selektywnie (popiół) (20 01 99) – 14,9 Mg;
- odpady betonu, gruz betonowy z rozbiórek i remontów (17 01 01) – 22,7 Mg.

Z powyższych danych wynika, iż w 2014 roku każdy mieszkaniec naszej gminy wyprodukował średnio 122,6 kg odpadów rocznie. Dla porównania w roku 2013 współczynnik ten wyniósł 121,7 kg, natomiast w 2012 - 111,0 kg.

W wyniku poddania właściwym procesom przetwarzania odebranych odpadów po procesie mechaniczno-biologicznego przetworzenia zmieszanych odpadów komunalnych do składowania przekazano 102,89 Mg pozostałości odpadów, natomiast 68,4 Mg tzw. surowców wtórnych zostało poddane recyklingowi, a 3,6 Mg przygotowane do ponownego użycia.

Istotnym zobowiązaniem postawionym przez Ustawodawcę przed Gminą w ramach ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach jest osiągnięcie w danym roku

sprawozdawczym (kalendarzowym) odpowiednich poziomów recyklingu, odzysku i ograniczenia składowania odpadów komunalnych. W 2014 roku Gmina Poświętne osiągnęła wszystkie wymagane poziomy tj.:

- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów: papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła wyniósł 26,60% przy wymaganym minimalnym poziomie 14%;
- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych wyniósł 100% przy wymaganym minimalnym poziomie 38%;
- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku wyniósł 31,39% przy dopuszczalnym maksymalnym poziomie 50%.

KOSZTY SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach przez koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami rozumie się:

- koszty odbioru, transportu, unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- koszty tworzenia i utrzymania punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych;
- koszty administracyjne systemu.

Pierwsza i druga wymieniona grupa dotyczy przede wszystkim kosztów ponoszonych na rzecz firmy wywozowej wykonującej usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oraz Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowanego w miejscowości Stefanów 2a, a także związanych z wyposażeniem tego punktu. W 2014 roku zgodnie z obowiązującą wówczas umową należność Gminy wobec podmiotu pełniącego przedmiotowe usługi były stałe i wyniosły łącznie 157 684 zł tj. 39 421 zł w stosunku kwartalnym. Wobec osiągniętego poziomu ściągłości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi należy stwierdzić, że wpływ środków z tego tytułu praktycznie pozwolił pokryć wymienioną powyżej należność.

Trzecia grupa kosztów związana z obsługą administracyjną systemu pokryta została ze środków Urzędu Gminy i wyniosła łącznie – 18 500 zł.

W minionym roku nie stwierdzono żadnych potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi. Związane jest to z faktem pełnego wdrożenia

gminnego systemu gospodarki odpadami, a także brakiem gminnych spółek zajmujących się gospodarką odpadami komunalnymi i gminnych instalacji przetwarzania odpadów.

NIERUCHOMOŚCI NIEZAMIESZKAŁE

Na podstawie art. 6c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz w myśl podjętych w 2013 roku przez Radę Gminy Poświętne uchwał, nowym systemem gospodarki odpadami objęte zostały nieruchomości zamieszkałe. Wobec nie włączenia do niniejszego systemu nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady, osoby prawne, podmioty gospodarcze, jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej oraz właściciele działek rekreacyjnych (domków letniskowych) w 2014 roku obligowały jeszcze rozwiązania ustawowe polegające na modelu indywidualnej umowy z firmą wywozową.

W przypadku naszej Gminy ze względu na warunki lokalne, przez które należy rozumieć odległość, utrudniony dojazd oraz małą grupę potencjalnych klientów tylko dwie firmy pełniły usługi w przedmiotowym zakresie. W minionym roku umowę z firmą wywozową posiadało 70 właścicieli tzw. nieruchomości niezamieszkałych. Problem związany z tymi nieruchomościami dotyczy przede wszystkim działek letniskowych i istnieje w naszej gminie od wielu lat. Wynika przede wszystkim z utrudnionego dojazdu do posesji zlokalizowanych w miejscowościach Ponikła i Wólka Kuligowska oraz braku kompleksowych i elastycznych rozwiązań ustawowych.

Wychodząc poza perspektywę minionego roku należy stwierdzić iż w roku obecnym zaszły istotne zmiany ustawowe w przedmiotowym zakresie tj. powstanie obowiązku objęcia gminnym systemem gospodarki odpadami niniejszych nieruchomości oraz wskazanie dotyczące metody i sposobu ustalania opłaty. Zmiany te nie rozwiązują problemu organizacji systemu, ale stanowią istotną podwalinę do podjęcia właściwych działań.

WOJCI GMINY POŚWIĘTNE
Michał Franas